

Sygn. akt VI GC 343/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z aoczny w stosunku do pozwanych

I. B. (1) i R. M.

Dnia 8 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: protokolant Małgorzata Florek

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: L. s.r.o. L. (...) - (...)

przeciwko: S. Z., I. B. (1), B. S., R. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych S. Z., I. B. (1), B.

M. S., R. M. solidarnie na rzecz powoda L. s.r.o. L. (...) - (...) kwotę 154.465,08 euro (słownie: sto pięćdziesiąt cztery tysiące czterysta sześćdziesiąt pięć euro 08/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 9.10.2014r. do dnia zapłaty oraz kwotę 49.615,06 złotych (słownie: czterdzieści dziewięć tysięcy sześćset piętnaście złotych 6/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 9.10.2014r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 7.335,40 zł (słownie: siedem tysięcy trzysta trzydzieści pięć złotych 40/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. zarządza ściągnąć od pozwanych S. Z., I. B. (1), B. S., R. M., solidarnie na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Rzeszowie) kwotę 28.456 zł (słownie: dwadzieścia osiem tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem opłaty sądowej od pozwu od której powód był zwolniony,

V. zarządza zwrot na rzecz powoda L. s.r.o. L. (...) - (...) kwoty 600 zł (słownie: sześćset złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki.

sygn. akt VI GC 343/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 lutego 2014 r.

Powód L. s.r.o., (...) L. (...)wniósł pozwem z dnia 9 października 2014 r. o zasądzenie solidarnie od pozwanych S. Z., I. B. (1), B. S. i R. M. kwoty 158 495,81 euro oraz 49 615,06 zł. z odsetkami od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

Powód wskazał, że na powyższą kwotę składają się kwota 85 310,74 euro należności głównych zasądzonych od zarządzanej przez pozwanych spółki, kwota 2 072,55 euro tytułem należności niezapłaconej powódce przez D. sp z o.o., wobec której powódka nie uzyskała tytułu egzekucyjnego, z uwagi na oczywistą bezskuteczność egzekucji, kwota 71 112,52 euro tytułem skapitalizowanych na dzień wniesienia pozwu odsetek od w/w zaległości, kwota 40 470 zł. tytułem zasądzonych kosztów postępowania, kwota 9 145,06 zł. tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego. Powódwniósł o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wyjaśnił, że utrzymywał relacje handlowe ze spółką (...) sp. o.o. Wobec braku zapłaty uzyskał szereg nakazów zapłaty na łączną kwotę 85 310,74 euro wraz z ustawowymi odsetkami i kwotą 40 470 zł. tytułem kosztów postępowania, w oparciu o nakazy zapłaty wszczął postępowania egzekucyjne, które zostały następnie umorzone z uwagi na bezskuteczność. Powód poniósł koszt egzekucji w wysokości 9 145,06 zł. Powód posiadał także inne należności wobec wskazanej spółki, a to w wysokości wynikających z faktur VAT , na łączną kwotę 2 072,55 euro, których nie dochodził na drodze sądowej wobec bezskutecznych egzekucji. Podniósł, że nie miał obowiązku wzywać spółki o zapłatę należności nieobjętych nakazami zapłaty, z uwagi na bezskuteczność egzekucji, co wskazywało na brak majątku spółki. Zawezwania do próby ugodowej wobec pozwanych okazały się bezskuteczne. Roszczenie wobec pozwanych jako członków zarządu spółki powód oparł na art. 299 ksh.

W odpowiedzi na pozew złożonej przez B. S. /k. 91/ tenwniósł o oddalenie powództwa w stosunku do siebie w całości wobec braku spełnienia się przesłanek z art. 299 ksh, co do kwoty 2 072,55 euro wobec przedawnienia oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że podczas pełnienia przez niego funkcji członka zarządu brak było podstaw do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Nadto podniósł, że w związku z zakresem czynności którymi zajmował się w spółce, nie posiadał wiadomości co do istnienia jej wymagalnych zobowiązań, jako że tymi kwestiami zajmowała się jako księgowa pozwana I. B. (1). Zdaniem pozwanego spółka posiadała zdolność kredytową i zdolność do regulowania zobowiązań do 2009 r. pozwanemu nie można zarzucić, że miał wiedzę co do tego że spółka nie była wypłacalna, w dacie zaprzestania pełnienia przez niego funkcji członka zarządu dysponowała też nieruchomością, z której można było prowadzić egzekucję. Powód zaniechał dochodzenia roszczeń w terminie w którym możliwa była jeszcze ich egzekucja. Pozwany wskazał, że nie ma obecnie dostępu do dokumentacji finansowej spółki. Pozwany podniósł, że nie mógł zawrzeć ugody jako że nie był uczestnikiem postępowań w których wydano nakazy zapłaty, nie widział też faktur w oparciu o które zostały wydane w/w nakazy. Pozwany uzasadniając zarzut przedawnienia wskazał na trzyletni termin. Podniósł też, iż z pozwanym w ramach odrębnej działalności zawierał też umowy drugi z pozwanych.

W odpowiedzi na powyższe powód pismem z daty 8 lutego 2015 r. podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. W zakresie zarzutu przedawnienia wskazał, że termin ten biegnie dla członków zarządu odrębnie niż wobec spółki. Powód zakwestionował też twierdzenia powoda odnośnie dobrej kondycji finansowej spółki w czasie jego kadencji oraz twierdzenia co do braku wiedzy odnośnie zobowiązań spółki oraz braku dostępu do jej dokumentów. Wskazał na bezzasadność kwestionowania roszczeń, które już zostały stwierdzone tytułami egzekucyjnymi. W przedmiocie zawezwania do próby ugodowej wskazał, iż pozwany mógł zwrócić się bezpośrednio o udostępnienie faktur w oparciu o które wydano nakazy zapłaty, dla sprawy pozostają bez znaczenia jego relacje z jego fachowym pełnomocnikiem oraz zakwestionował wnioski dowodowe pozwanego.

W piśmie procesowym z daty 12.03.2015 r. /k.202/ pozwany B. S. podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, nadto ustosunkowując się do stanowiska powódkiwniósł nowe wnioski dowodowe w tym z opinii biegłego rewidenta i biegłego księgowego na okoliczność wypłacalności spółki, braku podstaw do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, daty niewypłacalności spółki, wartości majątku spółki. Dalej pozwany podniósł, że w zakresie zarzutu przedawnienia powódka mylnie wskazuje na podstawę roszczenia i termin przedawnienia. Wskazał też na brak możliwości wykazania

bezskuteczności egzekucji wobec braku tytułów egzekucyjnych. Dalej podniósł zarzut przedawnienia wobec odsetek od każdego z tytułów egzekucyjnych wskazując na trzyletni termin przedawnienia.

W odpowiedzi na pozew złożonej przez pozwanego S. Z. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w stosunku do niego w całości /k. 156/.

W uzasadnieniu pozwany ten zarzucił, że w czasie pełnienia przez niego funkcji członka zarządu spółka dysponowała majątkiem na pokrycie zobowiązań. Pozwany B. S. posiadał bardzo dobrą wiedzę o finansach spółki. Podniósł, że gdy przez krótki okres ponownie był członkiem zarządu w 2010 r. nie udostępniono mu dokumentów spółki.

Pozwany B. S. w piśmie procesowym z daty 27.04.2015 r. /k. 226/ ustosunkował się do stanowiska pozwanego S. Z..

W piśmie procesowym z daty 26.08.2015 r. /371/ powód sprecyzował sposób wyliczenia odsetek.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwani B. S., S. Z., R. M., I. B. (2) pełnili funkcję członka zarządu spółki (...) sp. o.o. w okresie:

- B. S. od 14. 06.2006 r. do 4.11.2008 r. ,

- S. Z. od 14.06.2006 r. do 19.03.2010 r., następnie

od 3.11.2010 r. do 8.12.2010 r. ,

- R. M. od 19.03.2010 r. do 3.11.2010 r. ,

- I. B. (2) od 19.03.2010 r. , przy czym nadal pełni tę funkcję.

dowody: umowa spółki (...) sp. o.o. k. 126-130, pismo rezygnacja B. S. z dnia 16.10.2008 r. k. 98, oryginał pisma z dnia 16.10.2008 r. k. 387, pismo rezygnacja B. S. z dnia 04.11.2008 r. k. 99, oryginał pisma z dnia 4.11.2008 r. k. 388, wniosek o zmianę danych podmiotu k. 167, postanowienie z dnia 19.12.2011 r. (...)k. 168 -169, oryginał postanowienia z dnia 19.12.2011 r. k. 367, zaświadczenie o dokonaniu wpisu z dnia 20.12.2011 r. k. 170, oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu S. Z. z dnia 8.12.2010 r. z dowodami nadania 171-172, oryginał oświadczenia z dnia 8.12.2010 r. k. 367,

pełny z KRS dot. (...) Sp. z o.o. na dzień 9.10.2014 r. k. 29-31, odpis pełny z KRS dot. (...) Sp. z o.o. na dzień 14.12.2015 r. k. 470-474, częściowo zeznania słuchanego na rozprawie w dniu 25.01.2016 r. w charakterze strony pozwanej B. S. / k.517-518 /.

B. S. w ramach nieformalnego podziału obowiązków zajmował się pozyskiwaniem klientów, sprzedażą drzewa i usługami, ustalaniem terminów realizacji umów. Formalny zakres obowiązków nie został sporządzony. Podczas pełnienia funkcji członka zarządu przez B. S. miał możliwość zapoznania się z dokumentacją spółki. Pozostawał w kontakcie z księgową, która informowała tak jego jak i S. Z. o stanie zadłużenia spółki wobec podmiotów trzecich. W razie zaległości z zapłatą faktur, księgową informowała członków zarządu o konieczności zapłaty. S. Z. zajmował się sprawami produkcji.

dowody: częściowo zeznania słuchanego na rozprawie w dniu 25.01.2016 r. w charakterze strony pozwanej B. S. / k.517-518 /.

Spółka (...) sp. o.o. począwszy od 2007 r. utrzymywała kontakty handlowe z L. s.r.o. D. sp. o.o. pomimo wystawiania w 2008 r. przez powoda faktur VAT wymagalnych w przedziale czasu od kwietnia do sierpnia 2008 r. , obejmujących cenę za dostarczony towar, nie regulowała na rzecz powoda należności z tego tytułu.

Powód wystąpiwszy przeciwko D. sp. o.o. na drogę sądową uzyskał w zw. z powyższym przeciwko w/w spółce tytuły egzekucyjne w postaci nakazów zapłaty wydanych przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie z dnia 9.02.2011 r. w sprawach o sygn. akt GNc 4185/10, V GNc 4186/10, V GNc 4187/10, V GNc 4188/10, (...), V GNc 4190/10, V GNc 4191/10, V GNc 4192/10, V GNc 4193/10, V GNc 4194/10, V GNc 4195/10, V GNc 4196/10, V GNc 4197/10, V GNc 4198/10, V GNc 4199/10 na łączną kwotę **85 310,74 euro** tytułem należności głównej wraz z ustawowymi odsetkami od zasądzonej każdym z nakazów zapłaty kwot oraz łącznie kwotę **40 470 zł.** tytułem kosztów postępowania sądowego, w tym zastępstwa procesowego.

Łączna wysokość odsetek ustawowych zasądzonych w/w nakazami na dzień to kwota **69 154,34 euro.**

W oparciu o uzyskane tytuły egzekucyjne zaopatrzone w klauzulę wykonalności powód wszczął przeciwko w/w spółce postępowania egzekucyjne w sprawach o sygn. Km 849/11, Km 850/11, Km 851/11, Km 852/11, Km 853/11, Km 854/11, Km 855/11, Km 856/11, Km 857/11, Km 858/11, Km 859/11, Km 860/11, Km 861/11, Km 862/11, Km 863/11.

Postępowania egzekucyjne zostały umorzone w każdej ze spraw postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie A. K. z dnia 10.10.2011 r. wobec bezskuteczności egzekucji. Jako uzasadnienie wskazano, iż nie ustalono majątku dłużnej spółki, t.j. ruchomości, nieruchomości, wierzytelności, praw majątkowych, zajęcia rachunków bankowych okazały się bezskuteczne, spółka nie funkcjonuje pod swoim adresem, nieruchomość spółki objęta KW nr RZ1Z/00137474/8 została zbyta 21 grudnia 2009 r.

Koszty w/w postępowań egzekucyjnych ustalone przez komornika wyniosły łącznie **9 145,06 zł.**

dowody: umowa kupna sprzedaży zawarta pomiędzy powodem, a (...) Sp. z o.o. k. 158 -159 wraz z tłumaczeniem k. 367, zalegające w aktach komorniczych : nakazy zapłaty wydane przez SR w Rzeszowie z dnia 09.2.2011, sygn. V GNc 4185/10, V GNc 4186/10, V GNc 4187/10, V GNc 4188/10, V GNc 4189/10, V GNc 4190/10, V GNc 4191/10, V GNc 4192/10, V GNc 4193/10, V GNc 4194/10, V GNc 4195/10, V GNc 4196/10, V GNc 4197/10, V GNc 4198/10, V GNc 4199/10 oraz wnioski egzekucyjne złożone w sprawach Km 849/11, Km 850/11, Km 851/11, Km 852/11, Km 853/11, Km 854/11, Km 855/11, Km 856/11, Km 857/11, Km 858/11, Km 859/11, Km 860/11, Km 861/11, Km 862/11, Km 863/11, postanowienia komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Andrzeja Kopacz z dnia 10.10.2011 o umorzeniu egzekucji wydanych w w/w sprawach k. 7-21,

Powód z tytułu wynagrodzenia za dostarczony towar wystawił także spółce (...) sp. o.o. faktury:

- nr (...) z dnia 15.04.2008 r. na kwotę 116630 (...),

- nr (...) z dnia 30.04.2008 r. na kwotę 18 660 (...).

Powód zaniechał dochodzenia należności objętych w/w fakturami VAT.

dowody: faktura nr (...) k. 26, tłumaczenie faktury VAT nr (...) k. 379, faktura nr (...) k. 27, tłumaczenie faktury VAT nr (...) k. 380, tabela k. 28 oraz tłumaczenie tabeli - załącznika do w/w faktur k. 381,

Spółka w okresie od 2006 r. prowadziła działalność gospodarczą, dokonując przy tym inwestycji. Spółka za 2006 r. odnotowała stratę w wysokości 72 543,62 zł., za rok 2007 odnotowała stratę w wysokości 22 934,22 zł. W przedziale czasu od 01.01.2007 r. do 31.12.2007 r. stan jej zobowiązań zwiększył się z 280 688,89 zł. do 629 454,25 zł. Spółka w pierwszym kwartale 2008 r. generowała przychód ze sprzedaży w wysokości 493 000 zł. przy kosztach operacyjnych 466 000 zł., odnotowała zysk z działalności operacyjnej 25 000 zł. oraz wykazała straty nadzwyczajne w wysokości 25 000 zł. Wykazywała zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w wysokości 423 000 zł., po stronie należności odnotowała kwotę 165 000 zł., zapasów 100 000 zł.

Na przełomie 2007 i 2008 spółka spłaciła zaległości na rzecz ZUS. Według stanu na dzień 27.08.2008 r. nie miała zaległości na rzecz ZUS.

Spółka opóźniała się w zapłatą podatku VAT za 2007 r., gdzie termin wpłaty to 25.01.2008 r. , a data wpłaty to 10.12.2008 r. , jak też wpłaty z tego tytułu za 2008 odbywały się z opóźnieniem. Spółka opóźniała się też zapłatą podatku PIT /jako płatnik/ gdzie najwcześniejszy termin to 20.05.2008 r. data wpłaty zaś to 10.06.2009 r.

W połowie 2008 r. spółka zawarła umowę leasingową dot. sprzętu o wartości 40 260 zł. dotyczącą urządzenia służącego do prowadzenia działalności gospodarczej.

W marcu 2009 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników zezwoliło na zaciągnięcie przez spółkę zobowiązania w wysokości 200 000 zł. t.j. czterokrotnie przekraczającego w tamtej dacie wysokość kapitału zakładowego na zakup nieruchomości, godząc się na zabezpieczenie kredytu na środkach trwałych spółki.

W dacie 19.12.2009 r. członkowie zarządu R. M. i I. B. (1) złożyli oświadczenie, że został wniesiony wkład na kapitał zakładowy D. sp. o.o. w wysokości 563 000 zł.

dowody: dokumentacja nadesłana przez KRS w zakresie bilansu z dnia 31.12.2007 r. k. 460 , rachunku zysków i strat z roku 2007 r. k. 462, bilansu na dzień 31.12.2006 r.k. 463-464 , rachunku zysków i strat za okres 1.05.2006 r. do 31.12.2006 r. k. 465, postanowienia Sądu Rejonowego Sądu Gospodarczego w Rzeszowie z dnia 14.03.2011 r. k. 466 - 467, 27.04.2011 r. k. 468-469,

zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach z dnia 28.08.2008 r. k. 513, zaświadczenia o niezaleganiu w opłaceniu składek ZUS z dnia 27.08.2008 r.k. 515,

pisma z 3.07.2008 r. (...) sp. z o.o. - wydruku faksowego k. 389, wniosku o przyznanie leasingu dla (...) Sp. z o.o. k. 390, faktury proforma z dnia 8.07.2008 r. w kopii k. 392, załącznika nr 2 do wniosku o przyznanie leasingu k. 393, zestawienia obrotu kont syntetycznych spółki (...) Sp. z o.o. za miesiąc grudzień 2007 r. w wydruku (...) sprawozdania (...)w kopii (co do zgodności z oryginałem brak kwestionowania przez pełnomocnika powoda k. 397, sprawozdania finansowego za okres 1.01.2007 r. do 31.12.2007 r. k. 272-275, bilansu na dzień 31.12.2007 r. k. 276- 277, rachunku zysków i strat za rok 2007 k. 278, informacji dodatkowej wraz z załącznikiem k. 279-287, protokołu z (...) Sp. z o.o. z dnia 27.03.2009 r. k. 288, z dnia 7.11.2008 r. k.291-293, oświadczenia o wniesieniu wkładu z dnia 19.12.2009 r. k. 294, informacja II Urzędu Skarbowego z dnia 18.12.2015 r. k. 481, oraz ZUS z dnia 16.12.2015 r. k. 482,

częściowo zeznania słuchanego na rozprawie w dniu 25.01.2016 r. w charakterze strony pozwanej B. S. / k.517-518 /.

Pomimo wszczęcia postępowania przymuszającego spółka (...) sp. o.o. nie złożyła rocznego sprawozdania finansowego za lata 2008-2009, sprawozdania zarządu z działalności, uchwał w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

Dowody: postanowienie z dnia 14 .03.2011 r. RZ.XII Ns-Rej. KRS (...) k. 466-467, postanowienie z dnia 27.04.2011 r. RZ.XII Ns-Rej. KRS (...) k. 468-469,

Powód bezskutecznie wzywał B. S., S. Z. , R. M., I. B. (1) do próby ugodowej w postępowaniu o sygn. akt V GCo 255/13 dotyczącej należności wobec D. sp. o.o.

dowody: wniosek o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 19.04.2013 r. k. 401, pełnomocnictwo udzielone przez B. S. k. 404, raport dokonanych czynności k. 405,

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o powołane powyżej dowody tak z dokumentów prywatnych jak i urzędowych, które nie były kwestionowane co do swej autentyczności i treści przez strony postępowania jak i nie budziły takich wątpliwości Sądu. Sąd nie dał przy tym wiary dowodowi z kserokopii niepoświadczonej za zgodność z zaświadczenia US z dnia 28.08.2008 r. /k. 513/ w części w jakiej była sprzeczna z uzyskaną informacją z US z daty 18.12.2015 r. /k. 481/ z której wynikało opóźnienie w zapłacie podatku VAT i PIT.

Sąd dał tylko częściowo wiarę dowodowi z zeznań słuchanego w charakterze strony pozwanej B. S., odmawiając im wiary w zakresie stwierdzenia braku przesłanek uzasadniających zgłoszenie wniosku o upadłość i dobrej kondycji

(...) sp. z o.o. w czasie, gdy ten pełnił funkcję członka jej zarządu t.j. do listopada 2008 r. , jako nie znajdujących potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym, mając przy tym na uwadze jedynie posiłkowy charakter dowodu z przesłuchania strony oraz fakt, iż ocena sytuacji finansowej spółki wymagała wiadomości specjalnych, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia. Sąd przy tym przeprowadził dowód z przesłuchania tylko jednego z pozwanych na podstawie art. 302 § 1 kpc wobec oświadczenia strony powodowej w zakresie pominięcia dowodu z przesłuchania powoda, oraz niestawiennictwa pozostałych pozwanych na rozprawie, pomimo prawidłowego wezwania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powód wywodzi swe roszczenie z art. 299 § 1 ksh zgodnie z którym jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

§ 2. Członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 nie naruszają przepisów ustanawiających dalej idącą odpowiedzialność członków zarządu.

Zgodnie z cyt. przepisem przesłankami odpowiedzialności są:

- istnienie określonego zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w czasie, kiedy dana osoba była członkiem zarządu spółki, oraz

-bezskuteczność egzekucji tego zobowiązania przeciwko spółce czy to w czasie pozostawania przez tę osobę członkiem zarządu, czy to już po jej odwołaniu z zarządu. /tak też wypowiedział się Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 16.05.2002 r. wyrok IV CKN 933/00 LEX nr 55500 na tle art. 298 kh, znajdującego zastosowanie w obecnym stanie prawnym/.

Powód na którym w myśl art. 6 kc spoczywał ciężar dowodzenia w powyższym zakresie wykazał dwie podstawowe dla uznania odpowiedzialności członków zarządu pozwanych i wyżej wymienione przesłanki co do części swego o roszczenia, a to w takim zakresie w jakim należności powoda wobec spółki (...) sp. o.o. objęte były tytułami egzekucyjnymi t.j. do kwoty 85 310,74 euro.

Przypomnieć przy tym należy, iż w procesie opartym na art. 299 ksh oceniana jest relacja pomiędzy wierzycielem, a członkiem zarządu spółki, nie zaś z samą spółką. Podstawą powyższego jest założenie, że spór pomiędzy spółką, a wierzycielem został już prawomocnie osądzony, ocenie podlega roszczenie przeciwko członkom zarządu, nie zaś przeciwko spółce. W konsekwencji powód winien wykazać się tytułem egzekucyjnym przeciwko samej spółce, dopiero następnie, gdy egzekucja tego roszczenia okaże się bezskuteczna może wysuwać roszczenia przeciwko członkom jej zarządu w parciu o art. 299 ksh.

Konsekwencją powyższego jest stanowisko wyrażane w orzecznictwie, które podziela Sąd orzekający w niniejszej sprawie, a to że wykazanie przez powoda istnienia wierzytelności, której egzekucja z majątku spółki okazała się bezskuteczna, będącej jedną z przesłanek decydujących o przypisaniu członkom zarządu spółki z o.o. odpowiedzialności z art. 299 § 1 KSH, powinno nastąpić co do zasady poprzez przedstawienie przysługującego mu względem spółki tytułu egzekucyjnego. /wyrok SN z dnia 26.01.2012 r. I PK 78/11, wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2014-09-25, II CSK 790/13/. Jedynie w szczególnych okolicznościach faktycznych sprawy występująca czasowo lub trwale niemożność uzyskania przez powoda tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce, ze względu na wszczęcie wobec niej postępowania upadłościowego lub wykreślenia z rejestru przedsiębiorców wskutek zakończenia postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, możliwym jest wykazanie przez powoda istnienia wierzytelności przysługującej mu względem spółki w oparciu o inny dowód niż tytuł egzekucyjny wystawiony

przeciwko spółce z o.o. /wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2014-09-25, II CSK 790/13, uzasadnienie wyrok u SN z dnia 26.01.2012 r. I PK 78/11 i powołany tam wyrok SN z dnia 13.12.2006 r. III CSK 300/06 /.

Z uwagi też na powyższe Sąd oddalił wnioski dowodowe z faktur VAT stanowiących podstawę wydania nakazów zapłaty jako zbędnych dla rozstrzygnięcia w sprawie na podstawie art. 227 kpc, skoro jak to wskazano powyżej przedmiotem procesu nie jest roszczenie przeciwko spółce, które to już prawomocnie zostało przesądzone w postępowaniach zakończonych wydaniem w/w nakazów zapłaty.

Kolejną kwestią było ustalenie, istnienia objętych nakazami zapłaty wierzytelności, w czasie gdy pozwani byli członkami zarządu spółki, przy czym, gdy skład zarządu zmienia się, co miało miejsce w przedmiotowej sprawie, odpowiedzialność na zasadach określonych art. 299 ksh ponoszą osoby będące jego członkami w czasie istnienia zobowiązania, którego egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna /por.wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.09.2003 r. , V CK 198/02 /.

Ustalając okres pełnienia funkcji przez B. S. i S. Z. Sąd miał na uwadze tak złożenie przez nich oświadczenia o rezygnacji , jak też treść protokołu z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 7.11.2008 r. wykreślenie ich z KRS z datą 17.06.2009 r. i postanowieniem z dnia 19.12.2011 r. miało w świetle złożonych oświadczeń o rezygnacji, charakter deklaratoryjny. Ustalając przedział czasowy w jakim sprawowali funkcję członka zarządu dwaj pozostali pozwani Sąd oparł się na treści pełnych odpisów z KRS spółki (...) sp. o.o..

Wierzytelności powoda wobec spółki objęte nakazami zapłaty w zakresie wierzytelności głównych stały się wymagalne w przedziale czasu od kwietnia 2008 r. do sierpnia 2008 r., zatem istniały w czasie , gdy pozwani pełnili funkcję członka zarządu bądź to w dacie ich powstania /S. Z., B. S./ bądź później /R. M., I. B. (1)/.

Zaznaczyć przy tym należy, że zakres odpowiedzialności członków zarządu obejmuje zasądzone w tytule wykonawczym, wydanym przeciwko spółce, koszty procesu, postępowania egzekucyjnego i odsetki ustawowe od należności głównej, przy czym na dalsze odsetki nie jest wymagane uzyskanie odrębnej klauzuli wykonalności , stanowią przedmiot postępowania egzekucyjnego na podstawie pierwotnego tytułu wykonawczego, biegną do czasu zapłaty, także w czasie egzekucji. /por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7.12.2006 r., III CZP 118/06 oraz co do kosztów procesu- wyrok Sądu Najwyższego z 8.03. 2007 r, III CSK 352/2006 /. Poniesienie zaś kosztów procesu i egzekucji, mających charakter akcesoryjny w stosunku do roszczenia głównego stanowiącego przedmiot sprawy z uwagi na wymóg wykazania się tytułem egzekucyjnym, jak też wykazania bezskuteczności egzekucji jest niezbędne w celu skutecznego wystąpienia przeciwko członkom zarządu. Za przyjęciem odpowiedzialności co do kosztów przemawia także wykładnia funkcjonalna przepisu art. 299 ksh, która winna uwzględniać funkcję ochronną praw wierzycieli, umożliwiając wierzycielowi skuteczną egzekucję należności. Konsekwencją będzie odpowiedzialność członków zarządu za koszty procesu i egzekucji, za którą ponoszą odpowiedzialność, nawet gdyby powstały one już po zaprzestaniu pełnienia funkcji członka zarządu.

W konsekwencji powód wykazał w czasie gdy wszyscy z pozwanych pełnili funkcję członków zarządu istnienie wymagalnych i niewyegzekwowanych zobowiązań wobec spółki (...) sp. o.o. w zakresie w jakim objęte zostały tytułami egzekucyjnymi na łączną kwotę 85 310,74 euro, wraz z kosztami procesu, odsetkami, a których egzekucja okazała się bezskuteczna, która to egzekucja wygenerowała dalsze związane z powyższymi należnościami koszty t.j. postępowania egzekucyjnego.

Pozwani ze swej strony nie wykazali żadnej z przesłanek egzoneracyjnych zwalniających ich z odpowiedzialności za w/w należności, a o których mowa w art. 299 § 2 ksh.

Odpowiedzialność ukształtowana przez art. 299 § 1 k.s.h. służy interesowi wierzycieli i ma na celu ich ochronę, stanowiąc o zasadach i przesłankach odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okolicznościach wskazanych w tym przepisie. Przesłanki egzoneracyjne określone w art. 299 § 2 k.s.h. mają na celu zrównoważenie sytuacji członków zarządu spółki z o.o. wobec wierzycieli, jeżeli mimo bezskuteczności egzekucji wobec spółki nie powinno się również do odpowiedzialności cywilnej pociągać tych osób, z przyczyn enumeratywnie

wskazanych w powołanym przepisie. Przepis ten jest wyjątkiem od zasady odpowiedzialności członków zarządu spółki z o.o. przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. i do **nich należy wykazanie okoliczności zwalniającej ich z odpowiedzialności względem wierzycieli spółki** / III CSK 321/12 wyrok SN 2013-05-22 LEX nr 1353211/.

Pozwany w celu uwolnienia się od odpowiedzialności z art. 299 ksh winien wykazać jedną z wymienionych tam okoliczności, a to że:-we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe,- niezgłoszenie tego wniosku nastąpiło nie z jego winy,- pomimo niezgłoszenia wniosku wierzyciel nie poniósł szkody.

Pozwani S. Z. i B. S. podnosili drugą z w/w przesłanek. Stosownie do art. 10 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny. Zgodnie z art. 11. 1 powołanej ustawy dłużnika uważa się za niewypłacalnego, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych.

2. Dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje.

Zgodnie z art. 21. 1 powołanej ustawy dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości.

Wniosek o upadłość spółki nie został w ogóle zgłoszony.

Właściwy czas do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości jest przesłanką obiektywną, ustalaną w oparciu o okoliczności faktyczne każdej sprawy. Dla jego określenia nie ma znaczenia subiektywne przekonanie członków zarządu, którym powinien być znany na bieżąco stan finansowy spółki, a co za tym idzie możliwości zaspokojenia długów /por. II CSK 142/08 wyrok SN2008.09.24 LEX nr 470009/.

Z konstrukcji okoliczności zwalniających od odpowiedzialności wynika, że ratio legis art. 299 § 1 ksh jest ponoszenie odpowiedzialności za zobowiązania spółki przez tych członków zarządu, za urzędowania których zaistniały przyczyny uzasadniające zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości, a którzy nie zgłosili odpowiedniego wniosku.

Pozwani mogliby uchylić się zatem od odpowiedzialności wykazując, iż w **obiektywnym** stanie faktycznym, w czasie gdy zarząd spółki spoczywał zbiegiem lat kolejno w rękach każdego z nich, stan jej interesów był taki, że nie uzasadniał złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub otwarcie postępowania układowego.

Żaden z pozwanych nie uniósł spoczywającego na nim w tym zakresie ciężaru dowodzenia /art. 6 kc/.

B. S. pełnił funkcję członka zarządu w okresie od 14.06.2006 r. do 4.11.2008 r., S. Z. w okresie od 14.06.2006 r. do 19.03.2010 r., następnie od 3.11.2010 r. do 8.12.2010 r. R. M. w okresie od 19.03.2010 r. do 3.11.2010 r. ,I. B. (2) od 19.03.2010 r. , przy czym zgodnie z wpisem w KRS spółki , nadal pełni tę funkcję.

W sprawie brak dokumentacji finansowej obrazującej wyczerpująco okres 2008 r. i lata następne. Dokumentacja jest wybiórcza, spółka nie złożyła wymaganych sprawozdań i informacji do KRS, pozwani nie przedłożyli niezbędnej dokumentacji także w niniejszym procesie. Za rok 2008 w zasadzie przedłożono dane tylko za pierwszy kwartał, brak danych istotnych w sprawie odnośnie pozwanego B. S., a to z okresu bezpośrednio poprzedzającego jego rezygnację czyli październik i listopad 2008 r. Nie świadczy przy tym o wypłacalności spółki sam fakt zawarcia umowy leasingowej w połowie 2008 r., wnioski które wywodzi z niniejszego faktu pozwany sąd zbyt daleko idące tym bardziej , iż z wniosku o jej zawarcie wynika dalsze zadłużenie spółki , a to z tytułu kredytu na kwotę 526 000 zł, a także zobowiązanie z leasingu na kwotę łączną 92 000 zł (k- 107). Nie zasługiwał też na uwzględnienie zarzut pozwanego B. S., iż w dacie gdy rezygnował z funkcji członka zarządu spółka dysponowała nieruchomością, zbytą w grudniu 2009 r. z której wierzyciel mógł się zaspokoić. Ponownie wskazać należy, iż wobec braku danych dotyczących kompleksowej sytuacji finansowej spółki, powoływanie się na jeden składnik majątkowy o nieprzybliżonej nawet realnej wartości,

przy uwzględnieniu przykładowo ewentualnych obciążeń hipotecznych, nie mogła decydować o ocenie sytuacji spółki. Nadmienić przy tym należy, iż jak to wynikało z twierdzeń pozwanego bliżej nieokreślona nieruchomości miała zostać zakupiona nie ze środków własnych spółki, ale pochodzących z kredytu /pismo procesowe pozwanego k. 95/. Jak wynikało z wyżej powołanego wniosku o przyznanie leasingu nieruchomości ta była obciążona hipoteką w wysokości 530 000 zł. Powyższe uniemożliwia bez danych dotyczących pozostałych elementów składających się na sytuację spółki, uznanie tego składnika majątkowego jako samodzielnego „gwaranta” jej wypłacalności w dacie rezygnacji przez B. S.. Nadmienić przy tym należy, iż spółka w tym czasie nie regulowała swoich zobowiązań nie tylko wobec powoda, ale także jak to wynika z informacji US opóźniała się z zapłatą podatków VAT i PIT /ten ostatni jako płatnik/.

O dobrej sytuacji spółki zaś w 2009 r. przy braku innych danych, nie świadczy samo zezwolenie Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników na zaciągnięcie przez spółkę zobowiązania na zakup nieruchomości o wartości w dacie zezwolenia, czterokrotnie przewyższającej kapitał zakładowy spółki, ani nie mający poparcia w innym materiale dowodowym na okoliczność faktycznej wpłaty, dowód z oświadczenia członków zarządu, iż pokryto w całości kapitał zakładowy na kwotę ponad 500 000 zł.

Wskazać przy tym też należy w szczególności w świetle zarzutów B. S., że odpowiedzialności członka zarządu nie uchyła umowa łącząca członków zarządu co do sposobu kierowania sprawami spółki, w szczególności ustalony umownie podział czynności. Tego rodzaju umowa ma znaczenie tylko wewnątrzorganizacyjne. Przepis art. 299 ksh chroniący interes wierzycieli ma charakter bezwzględnie obowiązujący i nie może być pozbawiony skuteczności przez porozumienie wspólników. Tylko taka sytuacja faktyczna, która rzeczywiście i obiektywnie uniemożliwia uczestniczenie w czynnościach zarządzania sprawami spółki, może uzasadniać wniosek o istnieniu okoliczności przewidzianych § 2 tego artykułu, zwalniających członka zarządu od odpowiedzialności /wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2014-05-15, II CSK 446/13/. W przedmiotowej sprawie taka okoliczność co do B. S., który się na podział obowiązków powoływał nie miała miejsca. Co więcej zeznał on, że miał dostęp do dokumentacji finansowej spółki oraz pozostawał w stałym kontakcie z księgową, posiadając wiedzę o środkach finansowych którymi dysponowała spółka razem z drugim z członków zarządu podejmowali decyzję o kolejności regulowania zobowiązań. Brak zaś dostępu do dokumentacji na którą się powoływał w 2010 r. pozwany S. Z. nie przesądza o braku jego odpowiedzialności, zważywszy wcześniejszy okres pełnienia funkcji członka zarządu i niewykazanie, iż już wtedy nie istniały podstawy do zgłoszenia wniosku o upadłość spółki.

Podsumowując, pozwani nie przedłożyli wystarczających dowodów dla poczynienia wiarygodnych i stanowczych ustaleń w zakresie sytuacji finansowej spółki tak w roku 2008 jak i w latach następnych, co ewentualnie mogłoby stanowić podstawę dla zwolnienia pozwanych z odpowiedzialności, wykazanie przesłanek egzoneracyjnych obciążało pozwanych. Dodać zresztą należy, iż analiza dokumentów finansowych pod kątem spełnienia tychże przesłanek wymaga wiedzy specjalistycznej, wniosek zaś pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego nie został opłacony, stąd Sąd go pominął na podstawie art. 130⁴ § 5 kpc.

Pozwani nie wykazali zatem w ramach spoczywającego na nich ciężaru dowodzenia – art. 6 kc, kwestii fundamentalnych dla wyłączenia ich odpowiedzialności, a to że sytuacja spółki w czasie gdy sprawowali funkcję członków zarządu nie dawała podstaw do zgłoszenia wniosku o upadłość.

Niezasadnym były zarzuty przedawnienia.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut przedawnienia co do odsetek zasądzonych nakazami zapłaty od należności głównych jako, że odpowiedzialność za te odsetki, jest odpowiedzialnością za powstały w wymiarze równym z należnym odsetkom uszczerbek majątkowy powoda. Nie są to zatem odsetki z tytułu opóźnienia w zapłacie należności głównych przez samych pozwanych - członków zarządu. Nie można utożsamiać terminu przedawnienia roszczenia wierzyciela wobec spółki z terminem przedawnienia roszczenia przysługującego wobec członków zarządu, gdyż roszczenia te nie są tożsame. Roszczenie objęte tytułem egzekucyjnym jest roszczeniem wierzyciela, które ten posiada przeciwko spółce, odrębnym od roszczenia tego wierzyciela, jakie w oparciu o art. 299 ksh, na zasadach w nim określonych, przysługuje mu wobec członków zarządu. Kwestię istoty roszczenia z art. 299 ksh rozstrzygnął Sąd

Najwyższy w uchwale z dnia 7.11.2008 r. , sygn. akt III CZP 72/08 za trafne uznając stanowisko, iż „ członkowie zarządu ponoszą na podstawie art. 299 ksh, odpowiedzialność deliktową za szkodę w wysokości niewyegzekwowanej od spółki wierzytelności , z ewentualnymi należnościami ubocznymi, spowodowaną bezprawnym, zawinionym niezgłoszeniem przez członków zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Przy uznaniu zaś, że wierzycielom przysługuje z mocy art. 299 ksh względem członków zarządu roszczenie o naprawienie określonej szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, wyłania się jedynie kwestia przedawnienia tego roszczenia. Na roszczenie to składa się rozumiane jako jedna całość i wyrażona jak w przedmiotowej sprawie kwotowo suma roszczenia odszkodowawczego, odpowiadająca wartości zasądzonych wierzytelności głównych, skapitalizowanych odsetek, kosztów procesów i egzekucji.

Konsekwencją istoty odpowiedzialności z art. 299 ksh jest zastosowanie trzyletniego terminu przedawnienia, właściwego dla roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym. Stosownie zaś do art. 442¹ § 1 kc roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Termin przedawnienia roszczeń wobec członków zarządu spółki z o.o. rozpoczyna zatem bieg od momentu w którym można było wystąpić wobec członków zarządu, tj. od dnia umorzenia bezskutecznego postępowania egzekucyjnego /art. 120 § 1 kc/ , w niniejszej sprawie – od dnia 10.10.2011 r. Pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony w dacie 9 października 2014 r. , termin ten zatem został przerwany w myśl art. 123 § 1 pkt 1 kc.

Podsumowując, powód wykazał swe roszczenie odszkodowawcze z art. 299 ksh w wysokości odpowiadającej należnościom przeciwko spółce objętym tytułami egzekucyjnymi t.j. łącznie co do kwoty 85 310,74 euro z tytułu należności głównych wraz ze skapitalizowanymi od tych kwot odsetkami wraz z zasądzonymi kosztami postępowań sądowych i kosztów bezskutecznych egzekucji. Pozwani nie wykazali przesłanek wyłączających ich odpowiedzialność z art. 299 ksh wobec niewykazania braku winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

Sąd mając na uwadze powyższe orzekł jak w pkt I wyroku na podstawie art. 299 ksh i w zakresie odsetek na podstawie art. 481 kc. W stosunku do pozwanych I. B. (1) i R. M. wyrok jest zaoczny w oparciu o art. 339 kpc jako że nie brali udziału w sprawie t.j pomimo prawidłowego doręczenia odpisu pozwu, nie złożyli odpowiedzi na pozew oraz pomimo prawidłowego wezwania nie brali udziału w rozprawie.

Powództwo okazało się bezzasadne w zakresie w jakim powód nie wykazał bezskuteczności egzekucji wobec spółki wobec nieuzyskania przeciwko niej tytułów egzekucyjnych obejmujących faktury nr (...), stąd Sąd oddalił powództwo w wysokości odpowiadającej wartości należności głównych objętych w/w fakturami VAT jak i skapitalizowanych od nich odsetek, orzekając jak w pkt II wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu na które po stronie powoda złożyły się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 7200 zł., 17 zł. opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz koszt 118,40 zł. tytułem wydatku (kwota przyznana postanowieniem z dnia 3.08.2015 r. Krajowej Radzie Komorniczej w Warszawie tytułem wypożyczenia dokumentacji) Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i art. 105 § 2 kpc zasądzając je solidarnie jak w pkt III wyroku. Przyznając przy tym zwrot kosztów zastępstwa procesowego w oparciu o § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu /DZ.U. 2013.461/ miał na uwadze § 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. /Dz.U. 2015.1800./ , zgodnie z którym do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do zakończenia sprawy w danej instancji.

Orzekając w pkt IV wyroku o ściągnięciu solidarnie należności od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa Sąd miał na uwadze art. 105 § 2 kpc i art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w postępowaniu cywilnym z dnia 28.07.2005 r. zgodnie z którym kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do

tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu, jako że powód zwolniony był od ponoszenia opłaty od pozwu .

W przedmiocie zwrotu niewykorzystanej zaliczki na rzecz powoda Sąd orzekł w pkt V na podstawie art. 80 ustawy o kosztach sądowych w postępowaniu cywilnym z dnia 28.07.2005 r.